

Bezpieczeństwo ekologiczne w aglomeracji

Katowice, dnia 18 czerwca 2019r.

Miasto Katowice bezpieczeństwo ekologiczne zapewnia przez efektywne zarządzanie środowiskiem, wykorzystując narzędzia takie jak Program Ochrony Środowiska dla miasta Katowice oraz powiązane z nim dokumenty strategiczne i programy, tj. między innymi:

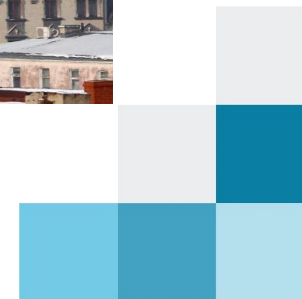
- Plan gospodarki nieskoemisyjnej dla miasta Katowice.
- Program ochrony przed hałasem dla miasta Katowice.
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022.
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Katowice.
- Plan zarządzania kryzysowego miasta Katowice.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Priorytetowym zadaniem dla miasta Katowice na dzień dzisiejszy jest walka ze SMOGIEM, działania miasta w temacie poprawy jakości powietrza dzielą się na działania krótko i długoterminowe.

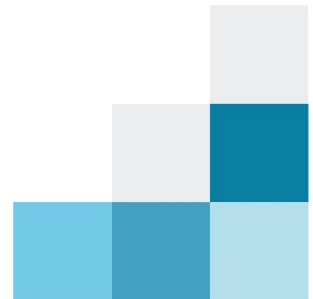
W związku z pojawieniem się szeregu nowych okoliczności („uchwała antysmogowa”, rozporządzenia w sprawie jakości paliw i stosowanych kotłów, wzrost cen węgla), miasto Katowice aktualizuje na bieżąco założenia realizowanych i planowanych działań.

Ochrona powietrza atmosferycznego

KIERUNKI POLITYKI ANTYSMOGOWEJ MIASTA KATOWICE

Kierunek 1	Kierunek 2	Kierunek 3	Kierunek 4	Kierunek 5
WSPARCIE NAJSŁABSZYCH	EGZEKUCJA NOWYCH PRZEPISÓW	INWESTYCJE W ZASOBY GMINNE	INWESTYCJE W ZASOBY NIEGMINNE	EDUKACJA EKOLOGICZNA

KIERUNKI POLITYKI ANTYSMOGOWEJ MIASTA KATOWICE

Kierunek 1

WSPARCIE NAJSŁABSZYCH

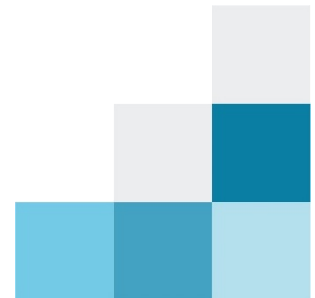
Uchwała antysmogowa oraz ogólny wzrost cen węgla spowodował znaczący wzrost kosztów zapewnienia komfortu cieplnego. Dlatego w ubiegłym roku zdecydowaliśmy się podnieść wartość świadczenia na zakup opału z 450 zł do 900 zł (z dostępnych danych wynika, że to najwyższy poziom w regionie – pomoc obejmuje ponad 1 600 rodzin).

Wszyscy podopieczni MOPS-u korzystający z tego typu wsparcia są szczegółowo instruowani, które rodzaje węgla czy drewna są właściwe. W sytuacji, gdy zachodzi duże podejrzenie, że mimo to wybrany zostanie niewłaściwy typ opału, pracownicy socjalni osobiście towarzyszą w jego zakupach.

Dla osób objętych świadczeniami socjalnymi wprowadzona została możliwość uzyskania zwrotu 100 % kosztów związanych ze zmianą systemu ogrzewania ogrzewania elektrycznego lub gazowego, a dla tych, którzy zmienią systemy ogrzewania, dopłata do ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

KATOWICE
dla odmiany

KIERUNKI POLITYKI ANTYSMOGOWEJ MIASTA KATOWICE

Kierunek 2

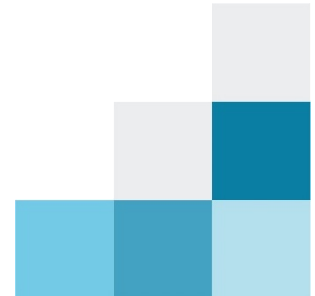
EGZEKUCJA NOWYCH PRZEPISÓW

Kompleksowe szkolenia strażników miejskich.

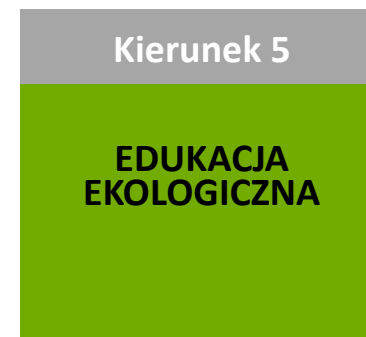
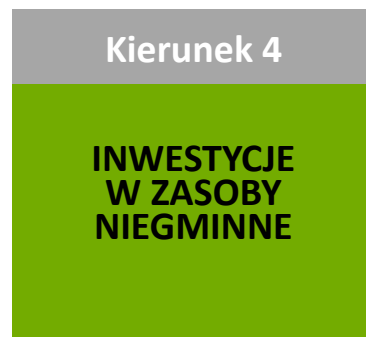
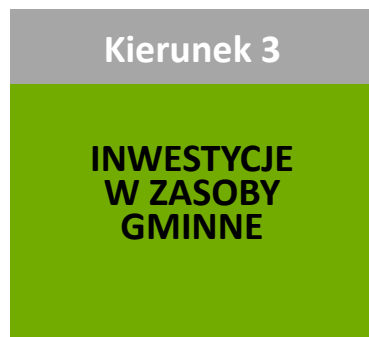
- Kontrole - reaktywne (zgłoszenia mieszkańców i samych strażników) oraz prewencyjne - w 2018 r. - 4 429 interwencji.
- W trakcie kontroli palenisk zakończonych sporządzeniem protokołu, strażnicy ujawnili łącznie 150 wykroczeń. Wystawili 97 mandatów, udzielili 51 pouczeń, pobrali 29 próbek popiołu i złożyli 2 wniosków do sądu.
- Wykorzystanie drona do pomiarów zanieczyszczeń.
- Kontrole związane z przestrzeganiem tzw. „Uchwały antysmogowej” 1 819 szt. – 9 mandatów, 3 pouczenia.

KATOWICE
dla odmiany

Katowice – kierunki polityki antysmogowej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej – niskoemisyjna strategia

Jako jedno z pierwszych miast w Polsce opracowaliśmy jeszcze w 2014 r. „*Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Katowice*”. Jest to najważniejszy dokument zawierający cele strategiczne i zbiór przedsięwzięć związanych ze zrównoważoną i niskoemisyjną gospodarką energetyczną w mieście.

W styczniu 2018 r. dokument został zaktualizowany.

Szacunkowy koszt całkowity zaproponowanych działań do 2030 roku wynosi ponad **3,4 mld PLN**
Realizacja PGN ma zakończyć się efektem obniżenia emisji CO₂ do roku 2020 o **5,0%** względem emisji prognozowanej na rok 2020 (rok bazowy 2012).

Jest to równoznaczne z jej ograniczeniem o **107 060 Mg CO₂ / rok**.

KATOWICE
dla odmiany

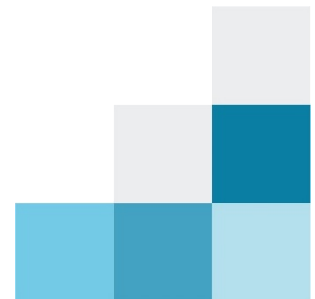

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej – wybrane zadania inwestycyjne

291 mln zł Ograniczanie niskiej emisji na terenie miasta Katowice – kontynuacja działań związanych z wymianą źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – budynki będące własnością gminy Katowice.

235 mln zł Ograniczanie niskiej emisji na terenie miasta Katowice - kontynuacja działań związanych z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych, będących własnością osób prywatnych, wspólnot mieszkaniowych i innych podmiotów (tzw. PONE).

39 mln zł Ograniczanie niskiej emisji na terenie miasta Katowice - kontynuacja działań związanych z wymianą źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych, termomodernizacją budynków mieszkalnych - wspólnoty mieszkaniowe z udziałem miasta Katowice.

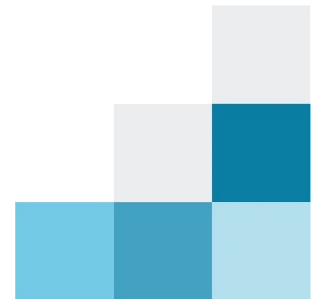

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej – wybrane zadania inwestycyjne

100 mln zł Realizacja zadań termomodernizacyjnych na 44 budynkach użyteczności publicznej: ściany zewnętrzne, stropodach i dachy, okna i drzwi, wymiana i zmniejszenie wymiarów, wentylacja mechaniczna z odzyskiem, oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne, fotowoltaika (racjonalna), kolektory słoneczne (racjonalne), instalacja grzewcza / źródło ciepła, system monitorowania wraz z możliwością zdalnej eksploatacji, budynki w pełni przystosowane do wpięcia w „System monitoringu nośników energii i wody”.

60 mln zł Katowicki Inteligentny System Zarządzania Transportem.

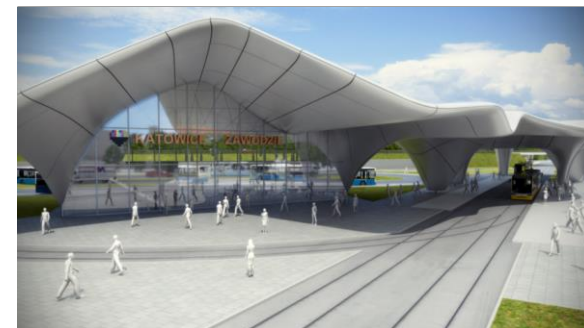
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej – wybrane zadania inwestycyjne

265 mln zł Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych.

195 mln zł Zmniejszenie negatywnego wpływu transportu publicznego na środowisko naturalne i poprawa jakości transportu poprzez zakup nowych autobusów.

130 mln zł Zintegrowany projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego.

55 mln zł budowa nowych i modernizacja istniejących Ścieżek rowerowych.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej – edukacja

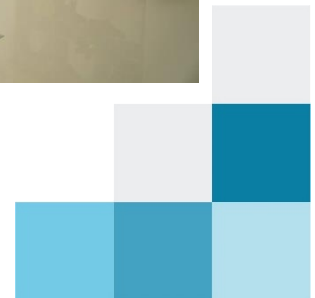
W dniu 22.09.2018 r. roku w ramach struktur Urzędu Miasta Katowice otwarte zostało „Miejskie Centrum Energii”

<https://www.facebook.com/MCEKatowice/>

W grudniu 2009 r. uruchomiony został portal informacyjno-edukacyjny „Energia i Środowisko w Katowicach”

<http://www.katowice.energiaisrodowisko.pl>

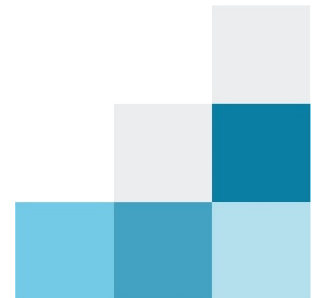
Woda

Na terenie miasta Katowice, jak również w całym województwie śląskim, dużym problemem w gospodarce wodno-ściekowej jest stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Jak wykazała analiza stanu cieków w mieście przeprowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wszystkie badane wody wymagają podjęcia działań zapobiegawczych w celu poprawy ich jakości. Głównie dotyczy to wód płynących, których stan wskazuje na intensywne oddziaływanie antropogeniczne.

Głównym celem w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania wód powierzchniowych i podziemnych miasta Katowice jest poprawa jakości wód powierzchniowych i ograniczenie zanieczyszczenia wód podziemnych. W związku z powyższym Miasto realizuje projekt uporządkowania gospodarki ściekowej poprzez budowę, przebudowę i modernizację sieci kanalizacyjnych, przebudowę oczyszczalni ścieków. Jego realizacja przyczynia się do poprawy stanu środowiska naturalnego (odnowa populacji biologicznych) poprzez zredukowanie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych wraz ze ściekami do wód i ziemi oraz poprawy jakości wód.

KATOWICE
dla odmiany

Woda

Miasto Katowice postawiło na hasło: ZACZNIJMY OD SIEBIE, i tak od roku 2015 do 2018 uregulowało stan prawny miejskich wylotów kanalizacji deszczowej odprowadzających wody opadowe do cieków wodnych i rowów zlokalizowanych na terenie miasta.

W ramach ww. zadania uzyskano 67 pozwoleń wodnoprawnych w tym na legalizację urządzeń wodnych i szczególne korzystanie z wód (od 01.01.2018r. na usługi wodne).

Na kanalizacji deszczowej miasto buduje i eksploatuje 82 urządzenia podczyszczające (separatory) podczyszczające wody opadowe

KATOWICE odbiornika.
dla odmiany

Woda

W 2016r. miasto wykonało inwentaryzację zbiorników wodnych zlokalizowanych na terenie miasta Katowice. Zidentyfikowano i opisano 75 zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 0,2 ha o łącznej powierzchni ok. 212 ha oraz ponad 30 zbiorników wodnych o powierzchni mniejszej niż 0,2 ha. Zróżnicowana geneza, stan jakościowy ekosystemów wodnych oraz pełnione funkcje poszczególnych obiektów odzwierciedlają historyczne przekształcenia przestrzeni Katowic, jako złożoność presji na środowisko przyrodnicze miasta i regionu. Natomiast w 2018r. wykonaliśmy inwentaryzację rowów zlokalizowanych na terenie miasta, w której zidentyfikowano i opisano 17 głównych rowów o łącznej długości 30 km. Przeprowadzone inwentaryzacje stanowią element procesu osiągnięcia zrównoważonego zarządzania wodami w obszarze miasta, stanowiąc bazę dowodową do określenia potencjału pełnienia określonych funkcji, jak i zdefiniowania wyzwań dla gospodarki wodnej w obszarze zarządzania zbiornikami i rowami.

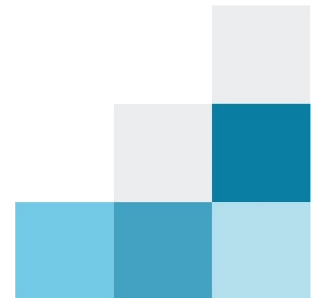
KATOWICE
dla odmiany

Woda

Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Katowice jest realizowana przez miejskie spółki:

- Katowickie Wodociągi S.A zajmują się oprócz eksploatacji kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej również eksploatacją miejskiej kanalizacji deszczowej w tym urządzeniami podczyszczającymi, przepompowniami, wylotami również ich kontrolą w zakresie nielegalnych podłączeń czyli obecności ścieków bytowych. Określają także miejsce zrzutu wód opadowych przy uwzględnieniu racjonalnej gospodarki tymi wodami poprzez, jak najmniejsze uszczelnianie powierzchni zlewni, narzucanie obowiązku zastosowania retencji, błękitno-zielonej infrastruktury i urządzeń podczyszczających.
- Katowicka Infrastrukturę Wodociagowo – Kanalizacyjną Sp. z o.o. realizuje zadania w zakresie budowy kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowy zbiorników retencyjnych oraz dokonuje rozdziału kanalizacji ogólnospławnej.

Hałas

Współczesne życie, nawet w średniej wielkości miejscowości, oznacza najczęściej życie w sporej ekspozycji na hałas. Hałas stał się integralną częścią polskiej codzienności i towarzyszy nam praktycznie wszędzie – na ulicy, w zakładach pracy, a nawet w naszych domach. Szczególnie trudno uniknąć go w miastach dynamicznie rozwijających się. Do hałasu zdążyliśmy się już po prostu przyzwyczaić i praktycznie przestaliśmy zwracać na niego uwagę. To przecież normalne, że w centrach miast hałasują

tramwaje, samochody i inne pojazdy. A jednak, mimo wysokiego poziomu hałasu, nie odczuwamy jego negatywnego wpływu na nasze otoczenie, zdrowie i życie. To dlatego, że przyzwyczailiśmy się do niego i nie zdajemy sobie sprawy z jego szkodliwych skutków. W rzeczywistości, hałas jest drugim po

Hałas jest drugim po

KATOWICE ikiem
dla odmiany

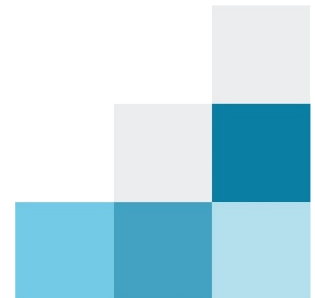
długotrwały, niekorzystny wpływ na ludzi

skutkować nieodwracalnymi uszczerbkami na zdrowiu.

Hałas

Redukcja hałasu wytwarzanego w przestrzeni miejskiej jest trudnym i długofalowym działaniem ze względu na złożoność i ilość źródeł hałasu w mieście Katowice oraz jego położeniu na trasie ważnych arterii komunikacyjnych. Szczególnie uciążliwym i stale rosnącym generatorem hałasu w mieście jest komunikacja samochodowa. Kolejne dwa najważniejsze generatory niepożądanego hałasu to instalacje i przemysł.

Hałas

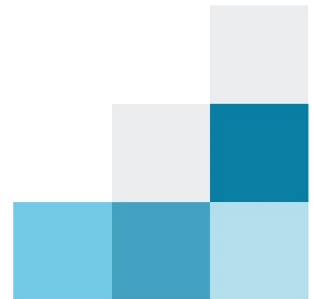
Opracowana w 2018r. *Mapa akustyczna miasta Katowice* przedstawia klimat akustyczny miasta w sposób globalny oraz stanowi podstawowe źródło danych do aktualizacji "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Katowice". Efektem opracowanych w wersji cyfrowej strategicznych map akustycznych oraz mapy konfliktów akustycznych jest szczegółowa informacja dotycząca lokalizacji terenów, na których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne oraz liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas pochodzący od różnych źródeł.

Hałas

Podstawowe kierunki i zakresy przedsięwzięć niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie miasta Katowice obejmują kilka podstawowych działań:

- stosowanie w planowaniu przestrzennym zasad strefowania (w odniesieniu do terenów niezagospodarowanych),
- wypieranie funkcji mieszkaniowej z budynków położonych przy pasach drogowych na rzecz usług, w przypadku ograniczonych możliwości technicznych i organizacyjnych redukcji hałasu,
- naprawę / wymianę nawierzchni jezdni i torowisk,
- stosowanie cichych nawierzchni drogowych,
- uspokajanie ruchu drogowego,
- budowę tras alternatywnych, zwłaszcza dla ruchu tranzytowego,
- budowę ekranów akustycznych przy drogach głównych,
- edukację ekologiczną prowadzącą do zwiększania świadomości mieszkańców w zakresie ochrony przed hałasem, zmieniającą zachowania kierowców i kształtującą proekologiczne postawy ogółu ludności.

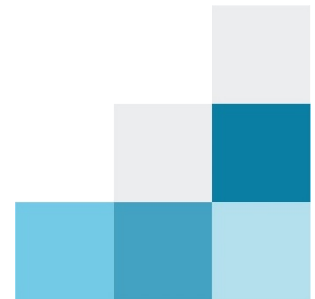

Hałas

Miasto Katowice podejmuje szereg innych działań, które przyczyniają się do zmniejszenia poziomu hałasu w mieście np. rozwój sieci wypożyczalni rowerów, czy propagowanie elektromobilności albo carsharingu. Takie rzeczy dzieją się w Katowicach, ale musimy jeszcze zwiększyć działania edukacyjne i informacyjne w na rzecz zachęcenia mieszkańców do korzystania z tych środków komunikacji nie tylko ze względu na ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami, ale również ze względu na poprawę klimatu akustycznego. Wydaje się, że do tej pory mieszkańcy miasta skupieni byli na postrzeganiu samego problemu hałasu w mieście wywołanego ruchem pojazdów natomiast nie postrzegali problemu współodpowiedzialności za ten hałas. Będziemy więc w tym roku strąć się dotrzeć do mieszkańców z tą wiedzą i zachęcić ich do zmiany swoich zachowań w celu poprawy klimatu akustycznego.

KATOWICE
dla odmiany

Odpady przemysłowe

Straż Miejska, Urząd Miasta Katowice wraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Katowicach corocznie przeprowadzają wspólne wizje terenowe mające na celu ujawnienie terenów o niewłaściwym stanie sanitarno-porządkowym

Straż Miejska, jak i Urząd Miasta Katowice reagują na zgłaszane interwencje dotyczące niewłaściwego stanu porządkowego danej nieruchomości, wzywając na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. 2017 poz. 1289 ze zm.) oraz uchwały nr XLVII/871/17 Rady Miasta Katowice z dnia 21 września 2017r. w *sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice* do usunięcia odpadów. Ponadto podejmowane są stosowne działania przewidziane w art. 26 ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012r. tj. prowadzenie postępowań nakazujących posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania.

KATOWICE
dla odmiany

Odpady przemysłowe

W celu zapobiegania nieprawidłowego postępowania z odpadami znowelizowano przepisy ustawy o odpadach w zakresie:

- kontroli spełnienia wymagań w zakresie ochrony środowiska co do miejsc gospodarowania odpadami przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska oraz komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej podmiotów ubiegających się o zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów,
- skrócenia możliwego okresu magazynowania odpadów,
- określenia maksymalnej masy odpadów jaka może być magazynowana,
- wprowadzenia obowiązku w zakresie prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania lub składowania odpadów (monitoring),
- wprowadzenia konieczności ustanawiania zabezpieczeń roszczeń przez posiadaczy odpadów posiadających zezwolenia odpadowe.

Wprowadzone restrykcyjne przepisy pozwolą na wyeliminowanie nieprawidłowości w niewłaściwym gospodarowaniu odpadami oraz pozwolą na większą kontrolę podmiotów prowadzących przedmiotową działalność.

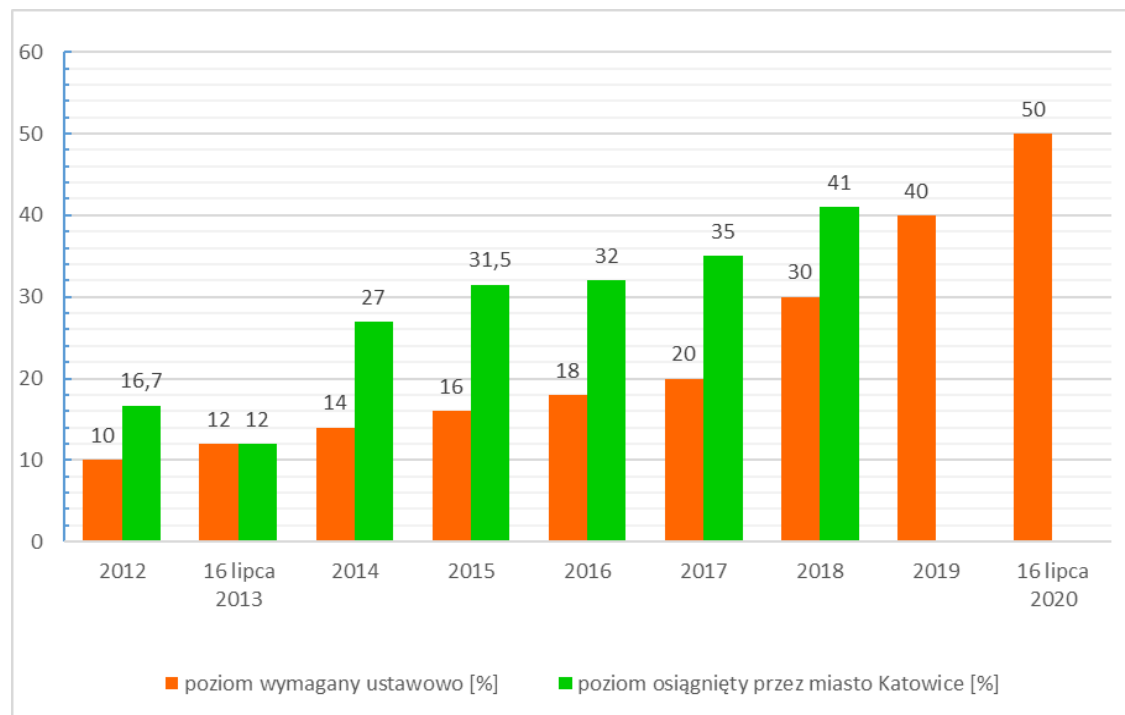
KATOWICE
dla odmiany

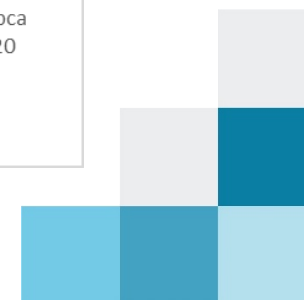
Odpady komunalne

Od wprowadzenia z dniem 1 lipca 2013r. Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi miasto Katowice przejęło obowiązek odbioru i gospodarowania odpadami komunalnymi od mieszkańców Katowic.

Priorytetowym zadaniem SGOK jest zapewnienie osiągnięcia wymaganych ustawowo poziomów recyklingu odpadów

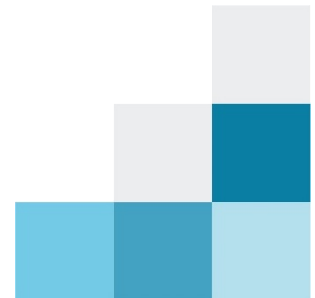
KATOWICE
dla odmiany

Odpady komunalne

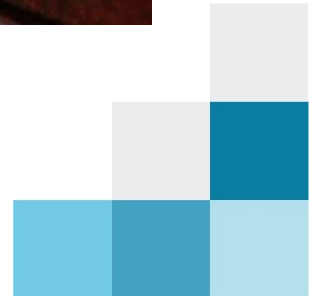
Aby poziom selektywnej zbiórki stale wzrastał miasto przeprowadza szereg akcji informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Szczególny nacisk kładziony jest na edukację dzieci i młodzieży, aby od najmłodszych lat Katowiczanom wpajać zasady właściwego postępowania z odpadami (warsztaty ekologiczne, Leśny Piknik Rodzinny Ekoodpowiedzialnie)

Odpady komunalne

Problem nielegalnego pozbywania się odpadów nadal istnieje, ale coraz częściej pochodzenie tych odpadów wskazuje na małe firmy i przedsiębiorstwa (także budowlane) a nie indywidualnych mieszkańców

Wraz ze świadomością ekologiczną mieszkańców wzrasta ilość odpadów zbieranych w Gminnych Punktach Zbierania Odpadów (w 2018r. wzrost prawie o 3 tys. ton w stosunku do roku 2017)

Odpady komunalne

Na chwilę obecną wyczekiwane są zmiany w prawie przygotowywane w ramach nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W Katowicach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana jest w zależności od **liczby osób** zamieszkujących nieruchomość.

Jedną z najważniejszych zmian zapisanych w projekcie jest ustawowe określenie stawki za nieprowadzenie selektywnej zbiórki na nieruchomościach. Proponowane zmiany zobligują gminy do wprowadzenia **dwukrotnie wyższej** stawki za niesegregowanie odpadów (w stosunku do opłaty przy prowadzeniu segregacji)

Na chwilę obecną odsetek osób nieprowadzących selektywnej zbiórki na nieruchomościach wynosi poniżej 5%

Należałoby się także zastanowić nad zmianami w prawie w zakresie odformalizowania postępowań związanych ze ściągalnością opłaty, a w szczególności kontroli prowadzenia przez mieszkańców selektywnej zbiórki

KATOWICE
dla odmiany

